

MME IDIỌNỌ, MME MFRI YE MME UFQN EMI ETODE ERINYAÑA UKPON

Ńwed Mbon Rome 5:1-21; 6:1-23.

QYOHQ UKPEP-ŃKPQ 384

Eke Ikpo Owo

IKOIBUOT: “Nso ndien ke nnyin ididohq? Nte nnyin ikpamana

iyire idio-k-ńkpq, man mfon ọdọdiogn awak? Nsa nnyin o! Nnyin, emi ima ikakpaña iworq ikpqñ idio-k-ńkpq, idinam didie idu uwem ke esit aba? (Ńwed Mbon Rome 6:1, 2).

I. Utebe-ikpe

1. Etebe nnyin ikpe oto ke mbuotidem, ndien ke oro ebede nnyin inyene emem ye Abasi, Ńwed Mbon Rome 5:1; Ńwed Mbon Ephesus 2:8, 14; Ńwed Mbon Rome 8:1; 4:19-22.
2. Owo emi enyañade enyene unen ndisaña ńkpere Abasi nnyuñ inyene ebuana ye Enye, Ńwed Mbon Rome 5:2; I John 1:3.
3. Mme ńkpq-ntibe enam idaha nnyin ke spirit ọfqn, Ńwed Mbon Rome 5:3-5; 8:28.

II. Usio-Isop

1. Ke ini nnyin mikenyeneke idorenyin, mme usuñ erinyaña, Christ akakpa ọnq nnyin, Ńwed Mbon Rome 5:6.
2. Nnyin nte mme anam-idiok ke ńkañ Abasi, ima inyene emem ye Abasi oto ke mkpa Eyen Esie, Ńwed Mbon Rome 5:7-11.
3. Okoto ke owo kiet, Adam, idio-k-ńkpq okoduk ke ererimbot, ndien oto ke ńkop-item ye uwa Owo kiet, Jesus Christ, ema esiak usuñ ubohq enq nnyin, Ńwed Mbon Rome 5:8-21.

III. Erikan Idio-k-ńkpq

1. Owo emi enyañade, iduhe aba uwem idio-k-ńkpq, edi odu ke Christ, oro edi ke obufa uwem, Ńwed Mbon Rome 6:1-5; 1 John 3:4-10; Ńwed Mbon Galatia 5:22-24.
2. Ke utebe-ikpe, ekqñ akani owo, kpa uduot Adam ke eto, ke ini enamde nnyin isana, ewot ikpohidem idio-k-ńkpq, Ńwed Mbon Rome 6:6.
3. Christ, ke ema ekenam eset ke mkpa, itqñoke aba ntak ikpa mkpa, ntre nnyin ke ima ikakpa ikpqñ idio-k-ńkpq, ikabare idu uwem inq Abasi, Ńwed Mbon Rome 6:7-11.
4. Ekpe nnyin ubok ete, inam ńkpq Abasi ke edisana-ido, ikunyuñ ikere ite ke mfon Abasi eyefuk idio-k-ńkpq nnyin, edi akam ekpeme nnyin mbak idio-k, Ńwed Mbon Rome 6:12-23; Mme Hebrew 12:14.
5. Ubiere-ikpe idio-k-ńkpq ododu; edi enq Abasi edi nsinsi uwem, Ńwed Mbon Rome 6:23.

SE EKPEPDE EBAÑA

Emem Ye Abasi

Kiet ke otu mme ufqn emi Ikq Abasi enyenede edi emem ke esit ye ukpqn. Owo eke minimke ke akpanikq isim erinyaña ukpqn odu ke ufin, koro kpukpru owo ema enam idio-k-ńkpq, enyuñ etaba uboñ Abasi. Enye ekeme nditre ndifiok ete ke imo idu ke ufin satan, onyuñ ekeme ndibure ete imekeme ndinam nte imade, edi ata ubohq idighe nte owo ọdiqñode tutu enam enye qbohq ufin idio-k-ńkpq, onyuñ anam se Abasi oyomde enye anam. Ubohq ubiomikpe idio-k-ńkpq ye uworq-ufin idio-k-ńkpq eda ebuana edi ye Abasi ye emem ke ekitere, onyuñonq esit idara eke ayañade owo nditiñ, onyuñ ọqohqde ye uboñ.

Ekot Abraham, ete mme anam-akpanikq. Emi okotibe sia enye okonimde Abasi ke akpanikq, onyuñ asaña nte Enye etemedi. Ke ini emi Abasi ama ọkqñwøñq ete ke edito ke ubon Abraham, ofuri ererimbot ekut ufqn, Abraham ama onim ke akpanikq ete, ke se Abasi ọkqñwøñqde enye eyenam ọwørq osu ke ifioq owo enye ama ọfiq ete ke imo idinyeneke eyen, “edi mbuotidem ibohqke enye: enye owuk enyin ese uñwøñq Abasi, inyuñ iyikke ke unana mbuotidem, edi akabare enyene odudu oto ke mbuotidem, ọnq Abasi uboñ: onyuñ otim obure ọfiq ete, Abasi ekeme ńko ndinam se Enye ọkqñwøñqde. Emi edi ntak eke ebatde mbuotidem esie enq enye ke edinen ido” (Ńwed Mbon Rome 4:20-22). Eñwøñq Abasi ama osu, Isaac ama amana ke ini usoñ Abraham; ndien oto ke ubon eyen emi, Jesus ekedi ediwa Idemesie nte andinyaña ererimbot.

Utebe-Ikpe

Nditebe owo ikpe ọwɔrɔ ete ke owo oro enen. Owo enyene ndibø ufen idioł-ñkpø kiet ekededi, edi ke nnyin ibuötde idem ke iyip Jesus emi okoduohode, inyuñ inim ite Abasi okodøñ Enye ete, edikpa ke abaña mme idioł-ñkpø nnyin, iyekut nte esiode isop kpukpru idioł-ñkpø, edinen-owo onyuñ akpade զո anam-idiòk. Edisana Spirit ndinam owo զfiçk ete imedue isop, anam-idiòk զfik Ubiere-ikpe emi anade զո enye; ndien ndibe nduk ke uñwana ikø Abasi emi զdøhode ete, ke owo enyene զyøhø unen ndibø erifen ke mføn ke adaña ini emi enye inimde Obøñ Jesus Christ ke akpanikø, edi ata utibe mbuñiçk. Ndinyene utebe-ikpe ke iso Abasi, ndinyaña nnyin nsio ke idioł-ñkpø, Edisana Spirit ndidi ntense ete ke enam utom oro ke esit nnyin ada erikan edi keuwem nnyin, ye akwa idara ye itoro emi otode ke esit ọwɔrɔ.

Ndibø զyøhø erifen ke ndudue emi abañade mme mbet Obio nnyin edi se ifønde; se ikpade nnyin idem edi ke ini ifiòkde ite mme idioł-ñkpø emi ikanamde ama ayat Abasi esit, ndien ke Enye ndikøñ Eyen Esie edi man edikpe utip idioł-ñkpø nnyin, Enye ama asiak usuñ ubøhø զո nnyin ndibø erifen, nnyuñ mbøhø nsinsi ufen.

Idioł-Ñkpø Ofuri Ererimbot

Okoto ke owo kiet, Adam, idioł-ñkpø oduk ke ererimbot, ndien erinyaña nsio ke idioł-ñkpø onyuñ oto owo kiet, Jesus Christ, osim nyin. Adam ye Eve ekenam idioł ke İñwañ Eden ke ndisøñ ibuöt ye Abasi, ndien oro akabare edi se ekutde ke kpukpru uduot owo ete “Kpukpru owo ema enam idioł-ñkpø, enyuñ etaba ubøñ Abasi” (Nwed Mbon Rome 3:23). Ke Adam ye Eve ema ekedø ke idomo ke İñwañ Eden, uduot emi ebe ndien osim kpukpru emana. Emi ekedi idioł mbiara uduot. Ntre edi akpanikø ete nnyin idi mme anam-idiòk ke emana, ndien ke ikponde idioł idem, uduot idioł-ñkpø emi onuk nnyin ndimek idioł-ñkpø ñko.

Edi akpanikø ete ke idighe kpukpru owo etiene ukem usuñ idioł-ñkpø emi, edi Nwed Abasi զdøhø ete, “Kpukpru owo ema ena idioł-ñkpø, …” Oro ọwɔrɔ ete ke ndusuk idaha kpukpru owo enyene ndudue, ndien enyene ndiyom erifen. Idioł-ñkpø odu ke kpukpru ebiet, usuñ ubøhø onyuñ odu ke kpukpru ebiet. “Koro Abasi akamama ererimbot ntem, tutu Enye osio ikpoñ-ikpoñ Eyen emi Enye obonde զո, man owo ekededi eke զbuötde idem ye Enye okutak, edi enyene nsinsi uwem” (John 3:16).

Edinam-asana

Idioł-ñkpø enyene uduot iba. Ke etiñde ebaña “idioł-ñkpø” nte kiet, oro ediwak ini ada զո oruñ, mme nda-mmama idioł-ñkpø. Ke etiñde ebaña “ediwak idioł-ñkpø” ada զո mme idioł-ñkpø emi owo anamde ke idemesie. Mme ikø emi “fen” ye “dahado” enyene ñkpø ndinam ke erifen mme idioł-ñkpø nnyin, ndien mme ikø emi “yet”, “Sio”, “diøñ”, “Nam-asana” eda enø ediwubere uduot obuk-idem, nda-mmama idioł-ñkpø, mme, akani owo mfep.

Ke ukpèp-ñkpø emi, nnyin ikot ke Nwed Mbon Rome 6:6, “sia imøfiçk emi ite, ema ewot akani owo emi nnyin ikedide ke cross ye Enye man ebiat ikpøhidem idioł-ñkpø, man nnyin ikudi aba ifin idioł-ñkpø”. Ke ini etebede nnyin ikpe, ekøñ akani owo oro, uduot obukidem ke krøs. Emi ke akpanikø edi ita, edi oro iwutke ite enye akpa ofuri-ofuri. Ekøñ enye do, “man ebiat ikpøhidem idioł-ñkpø”, kpa mbiara uduot. Ndibiat ọwɔrɔ ndikure ye enye ofuri-ofuri.

Kpukpru se Nwed Mbon Rome ibuöt 6 akamade edi, ke nnyin inyene ndibøhø idioł-ñkpø, inyuñ inyeneke ndidu aba uwem ke idioł. Enye ada զո owo ndidu uwem unana idioł-ñkpø, ndinyuñ mbøhø umehe udøñ edinam idioł-ñkpø emi “akani owo” oro զdøñde mbemiso esobo enye. Ekpep nnyin ete ke ndisana uwem nnyin etiñ ebaña utom emi Abasi anamde ke esit nnyin. Ndusuk owo efaña ete ke owo ikemeke ndidu uwem emi ananade idioł ke ererimbot emi, edi ndikpep ntre ọwɔrɔ ndinam se ikø Abasi akpande. Nnyin ikot ke Nwed Mbon Rome 6:1, 2; “Nte nnyin ikpamanaya iyire idioł-ñkpø, man mføn զdøliøñ awak? Nsa nnyin o! Nnyin, emi ima ikakpaña iwørø ikpoñ idioł-ñkpø, idinam didie idu uwem ke esit aba?

Uduòk-Mmøñ

Ke uduòk-mmøñ emi inade, itiñ ino ererimbot ite ke nnyin imakpa ke ñkañ idioł-ñkpø inyuñ idu uwem inø Christ. Nnyin ibuhø ye Enye ke uduòk-mmøñ inyuñ iwørø ke mmøñ nte ntense ite ke imeset man isaña ke obufa uwem. Mbemiso nnyin ikabare esit, akani uwem nnyin okodu ke idak ukara asua ukpoñ nnyin kpa satan, edi ke ima ikamana obufa, ema enø nnyin odudu nditre ndinam idioł-ñkpø. “Owo eke anamde idioł-ñkpø edi eke Satan, koro Satan ananam idioł-ñkpø toto ke eritøñø. Ema esio Eyen Abasi enim ke ntak emi, man Enye akpabiat utom Satan. Baba owo kiet eke Abasi okobonde inamke idioł-ñkpø, koro se Abasi adade obon enye nte enye oduñde enyen ke idem; enye inyuñ ikemeke ndinam idioł-ñkpø, sia edide Abasi okobon enye” (1 John 3:8, 9).

Owo ndomo kiet inaha oyom enim imo uduok-mmogn, ibohoke ofiok oyoho-oyoho ete, imo imamana obufa. Mme okworo-ikp ekenyene ndibuk ke mmogn suk mme mmoro ema ekebe ke mkpa eduk ke uwem, emi spirit Abasi ama okonyuñ etie ntiense ye spirit mmoro ete ke Abasi obon mmoro. Edieke Abasi ama eketetebe owo ikpe, enye enyene ntiense oro, enye onyuñ enyene unen ndina uduok-mmogn, onyuñ enyene odudu ndidu uwem unana idioñ-ñkp. Nte enye asañade ke uñwana Ikø Abasi, mfri spirit Abasi eyeyarare ke uwem esie (Nwed Mbon Galatia 5:22-24), ndien eyeda enye usuñ eduk ke mme ntotuñ ñkp. Enye ndien eyesop ndikut nte ke akpana eyet imo isana enyuñ eno imo Uduok-mmogn Edisana spirit. Nte ededi, inaha enye ebet tutu qbo edinam asana ye uduok-mmogn edisana spirit, mbemiso enye ana uduok-mmogn. Utu ke oro, ke ema ekenyana enye, akpa ñkp akpana enye etiene Qboñ ke uduok-mmogn.

Ukpuhore

Akamba ukpuhore odu ke ufot owo emi enyañade ye enye emi minyañake. Edieke iyakde idem nnyin nte mme asaña-utom Christ, nnyin iyedok uwem edisana ido ye idara, ndien ke akpatre, nsinsi uwem. Ndidiomo ndinyaña idem nnyin nto utom nnyin, mme edinim ibet idinwamke, edi ndibuöt idem ke Iyip Jesus, ada idorenyin erinyaña edi. Andidiok edi andin owo okposogn idioñ utom, edi utip esie ana sañasaña. Utip idioñ-ñkp edi mkpa. Abasi amama iköt Esie onyuñ añwaña mme edidiogn Esie ono mmoro, ndien ke akpatre mmoro ebø ke eno mføn Esie, kpa nsinsi uwem oto ke Jesus Christ.

Mføn Ke Idomo

Anditiene-Christ itreke ndinyene idomo, edi enye ekeme ndikan mmoro oto ke odudu Abasi. Ediwak ñkp emi edide mme ikpo idomo ono mmoro emi mikabakere esit kaña, anditiene-Christ ada oro nte usuñ emi Abasi oyomde ndida ñkpep imo ndibuöt idem ye Qboñ esie. Anditiene-Christ enyene unen ke Ebekpo Mføn, ndien akam esie odata kpkpru ini etiene Ete. Edisana Spirit ekpep enye usuñ ndibøn akam, onyuñ qboñ akam ebe ke enye ye mmum eke owo mikemeke nditiñ. Ke ini enye ofiokde ete ke “ukut qworo ime” enye ekeme ndikut nte, kpa ye mkposogn ñkp oro, ubøn Abasi osuk ayayama ke esit. Edi itie esie ndidohø nte Job, “Sese mme enye eyewot mi, nnyeneke idorenyin, edi nyekañ ido mi ke iso esie”. Ndien enye eyekut ye Job ete ke utit esie qføn akan eritøñ.

MME MBUME

1. Ke didie ke nnyin inyene utebe-ikpe?
2. `Nnyin inyene ndinam didie, inyuñ ikere ite idomo edida nso edi?
3. Idioñ-ñkp okoto anie osim ubon owo? Erinyaña oto anie owo?
4. Nte owo emi ema ekenyana ke osuk akaka iso ke idioñ-ñkp esie?
5. Siak usuñ idioñ-ñkp iba. Enam didie ye mmoro kiet-kiet oto ke odudu Usio-isop?
6. Nnyin inyene ndibat idem nnyin didie ke abaña idioñ-ñkp?
7. Nnyin idì mme asaña-utom anie edieke ima ikobøho idioñ-ñkp?
8. Tiñ ukpuhore emi odude ke utit idioñ owo ye eke owo Abasi?
9. Nso idi idiqñ mføn Abasi ke esit nnyin?
10. Nnyin ikedi mme asaña-utom ino anie mbemiso enyaña nnyin esio ke idioñ-ñkp?